

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“

Изх. № П-04-1. (11) / 21.01 2019г.

ДО
Г-ЖА СИЛВИЯ ДИМИТРОВА
ДИРЕКТОР
НА ДИРЕКЦИЯ
ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА И ОЦЕНКА НА
ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
бул. „Кн. Мария Луиза“ № 22
София, 1000

Относно: Искане за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка (ЕО) на „Национален план за действие за устойчива употреба на пестициди в Република България“

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДИМИТРОВА,

След преглед на представения „Национален план за действие за устойчива употреба на пестициди в Република България“ и съгласно чл. 13, ал.2 от *Наредбата за условията и реда на извършване на екологична оценка (ЕО) на планове и програми* (Наредбата за ЕО), Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ изразява следното становище:

I. Относно допустимостта на ИП спрямо Плана за управление на речните басейни на ЗБР (2016-2021) и Плана за управление на риска от наводнения на ЗБР (2016-2021)

1. Националният план за действие за устойчива употреба на пестициди в Република България е изготвен и приет на основание чл. 4 от Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година за създаване на рамка за действие на Общността за постигане на устойчива употреба на пестициди (ОВ, L 309 от 24 ноември 2009 г.) и Закона за защита на растенията (ЗЗР). Настоящият План за действие за устойчива употреба на пестициди е с период на действие 2018 – 2022 г. и представлява актуализация на Националния план за действие за периода 2012-2017 г.

Прилагането на НПД за периода 2018 – 2022 г. гарантира постигането на устойчива употреба на пестициди в Република България, като държава членка на ЕС, посредством намаляване на рисковете и въздействията върху човешкото здраве и околната среда.

Националният план за действие за устойчива употреба на пестициди е разработен в съответствие с други планове и мерки, вече изготвени на национално ниво по други разпоредби на законодателството на ЕС и националното законодателство относно употребата на пестициди.

Изпълнението на Националния план за действие за устойчива употреба на пестициди в Република България обхваща всички повърхностни и подземни водни тела, попадащи в териториалния обхвата на Западнобеломорски район за басейново управление. Реализацията на Плана ще засегне зоните за защита на водите, определени съгласно чл. 119, ал. 1 от Закона за водите, описани в Раздел 3 на Плана за управление на речните басейни за Западнобеломорски район (2016-2021 г.), както и Районите със значителен потенциален риск от наводнения, определени в ЗБР.

2. За намаляване на зависимостта от употребата на пестициди, Националният план за действие за устойчива употреба на пестициди поставя две основни цели, всяка от които има дефинирани подцели, както следва:

- *Намаляване на рисковете и въздействието от употребата на пестициди върху здравето на хората и върху околната среда, в т.ч.:*

- *Защита на хората* - превантивна защита на консуматорите – чрез намаляване на остатъците от пестициди в храни от растителен произход; намаляване на рисковете от присъствието на остатъци от пестициди в храни, предназначени за децата, като най-уязвима група консуматори; предотвратяване и/или намаляване на рисковете от присъствието на остатъци от пестициди в питейни води и бутилирани води; защита на професионални потребители, оператори и селскостопански работници – чрез намаляване на експозицията на пестициди; защита на жители и минувачи (случайно пребиваващи или преминаващи лица) в зони, в които се използват пестициди – чрез предотвратяване и/или намаляване на експозицията на посочените лица на въздействието на пестициди; защита на широката общественост и уязвими групи от населението – чрез предотвратяване и/или намаляване на рисковете от пестициди в публични пространства и зони за отдих; защита на непрофесионални потребители, употребяващи пестициди в лични стопанства, градини, дворове и др.

- *Защита на околната среда* - предотвратяване и/или намаляване на замърсяването на водите и почвите с пестициди; предотвратяване и/или намаляване на рисковете от присъствието на остатъци от пестициди във водоизточниците – повърхностни и подземни води; предотвратяване и/или намаляване на въздействието на пестицидите върху биологичното разнообразие, като специално внимание се обърне на пчелите и другите неприцелни организми.

- *Насърчаване на интегрираното управление на вредителите и на алтернативни подходи или методи, в т.ч.:*

- *Разработване на системи за интегрирано управление на вредителите и на алтернативни подходи или методи за защита на растенията;*

- *Въвеждане на интегрираното управление на вредителите* – чрез информационни кампании и чрез стимулиране, включително и финансово, на земеделските стопани, прилагащи общите и/или специфичните принципи на интегрирано управление на вредителите;

- *Насърчаване на използването на нехимични алтернативи на пестицидите, там където е възможно.*

3. В Националния план за действие за устойчива употреба на пестициди в Република България са предвидени мерки, свързани с:

- Обучение на професионални потребители на пестициди, дистрибутори и консултанти;
- Изисквания за продажба на пестициди;
- Боравене с пестициди. Съхранение на пестициди и управление на техните празни опаковки и остатъчни количества;
- Проверка на използваното оборудване за прилагане на пестициди;
- Въздушно пръскане;
- Интегрирано управление на вредителите;
- Намаляване на нивата на остатъци от пестициди в храни от растителен произход (българско производство);
- Специални мерки за опазване на водната среда и на питейната вода;
- Допълнителни мерки за опазване на околната среда

- Информация за обществеността относно площите, третирани с пестициди;
- Информация и повишаване на осведомеността относно въздействието от употребата на пестициди за здравето на хората и околната среда;
- Намаляване на употребата или на рисковете от пестициди за определени площи.

4. Мерки в ПУРБ на ЗБР за БУ - в ПУРБ на ЗБР за БУ (2016-2021 год.) – *Раздел VII, ПУРБ 2016-2021г., публикуван на сайта на БД ЗБР, Приложение 7.2.г* са разписани следните мерки, имащи отношение към Мярка 8. Специални мерки за опазване на водната среда и на питейната вода:

- Мярка „Опазване на водите от замърсяване с препарати за растителна защита“, чрез изпълнение на действието: Контрол на използването на пестициди в райони на подземни водни тела, формирани в карстови водни хоризонти, разкриващи се на повърхността;
- Мярка „Осъществяване на контрол и превенция срещу замърсяване с химични, биологични, бързо разпадащи се, лесно разградими и силно сорбируеми вещества, както и по дейности, водещи до намаляване на ресурсите на водоизточника и други дейности, водещи до влошаване качествата на добиваната вода и/или състоянието на зоната за защита на водите, предназначена за питейно-битово водоснабдяване“, чрез изпълнение на действието: Осъществяване на контрол и превенция срещу замърсяване с химични, биологични, бързо разпадащи се, лесно разградими и силно сорбируеми вещества, както и по дейности, водещи до намаляване на ресурсите на водоизточника и други дейности, водещи до влошаване качествата на добиваната вода и/или състоянието на зоната за защита на водите, предназначена за питейно-битово водоснабдяване;
- Мярка: „Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници“, чрез изпълнение на действията: 1) Прилагане на приетите програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в нитратно уязвими зони; 2) Прилагане на приетите правила за добра земеделска практика извън нитратно уязвими зони; 3) Контрол на изпълнението на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници; 4) Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове; 5) Разработване на програми за ограничаване и ликвидиране на замърсяването в уязвимите зони;
- Мярка „Задължително прилагане на Националните стандарти за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние от подпомаганите фермери и при изпълнение на проекти по ПРСР“, чрез изпълнение на действието: „Прилагане на Националните стандарти за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние от подпомаганите фермери и при изпълнение на проекти по ПРСР“;
- Мярка „Ефективно въвеждане на принципа "замърсителя плаща", чрез изпълнение на действието: Заплащане на такси за замърсяване на водите от дифузни източници от селското стопанство (препарати за растителна защита, аквакултури, животновъдство);
- Мярка „Подобряване на информацията за натиска и въздействието върху водите от селското стопанство и населените места“, чрез действието: Разработване на система за пространствено организиране, поддържане и предоставяне на информацията за натиска от селскостопански източници (ГИС базирана информация)

4. Мерки в ПУРН на ЗБР за БУ (2016-2021 год.) - В ПУРН на ЗБР не са предвидени мерки по отношение на употребата на пестициди. В изпълнение на изискванията на чл. 5 от Директива 2007/60/ЕО относно оценката и управлението на риска от наводнения /ДН/ и чл. 146г, ал. 1 от Закона за водите, Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ за управление на водите, е

определила райони, за които съществува значителен потенциален риск от наводнения или вероятност за значителен потенциален риск от наводнения /РЗПРН/, които са утвърдени със Заповед № РД-746/01.10.2013 г. на министъра на околната среда и водите, съгласно чл.146г, ал. 2 от Закона за водите. Изготвени са карти на заплахата и риска от наводнения. При определенията на местоположението на складове за съхранение на пестициди следва да бъде взета предвид потенциалната опасност от наводнения, с оглед предотвратяване на инциденти с опасни вещества.

5. Забрани и ограничения предвидени от Закона за водите и нормативната база към него:

При изпълнение на дейностите към мерките включени в Националния план за действие за устойчива употреба на пестициди в Република България е необходимо спазване на следните предвидени забрани и ограничения в ЗВ:

- За опазване на подземните води от замърсяване се прилагат разпоредбите на чл. 46, ал. 2, съгласно който *„Изграждането на конструкции, инженерно-строителни съоръжения, постройки и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземните води, се извършва при условията и по реда на Закона за устройство на територията при спазване на изискванията за опазване на подземните води по глава осма: и*

чл. 118а, ал. 1, т. 2, 3, и 4 от ЗВ, които гласят: „ За опазване на подземните води от замърсяване се забраняват: обезвреждането, включително депонирането на приоритетни вещества, които могат да доведат до непряко отвеждане на замърсители в подземните води; други дейности върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води; използването на материали, съдържащи приоритетни вещества, при изграждане на конструкции, инженерно-строителни съоръжения и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземни води“.

- За недопускане и предотвратяване на замърсявания и аварии, по отношение на повърхностните и подземните води е необходимо спазване на изискванията на чл. 131, ал. 1 от ЗВ: *„При аварийни случаи, създаващи предпоставки за замърсяване на водите, собственикът или лицето, експлоатиращо обекта - източник на замърсяване, включително хвостохранилища, шламоохранилища и насипища, е длъжно да вземе необходимите мерки за ограничаване или ликвидиране на последиците от замърсяването съгласно предварително изготвен аварийен план и незабавно да уведоми басейновите дирекции и органите на Министерството на вътрешните работи.“;*

- С цел защита на крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата да се изпълняват разпоредбите на чл. 134, т. 1, т. 3 и т. 4 от ЗВ, съгласно които: *В крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата се забранява: складиране на пестициди, депониране и третиране на отпадъци; строителство на стопански и жилищни постройки; миенето и обслужването на транспортни средства и техника;*

- Съгласно разпоредбите на чл. 143, т. 5 от ЗВ *„За защита от вредното въздействие на водите се забранява –съхраняването или складирането на материали, които в значителна степен биха увеличили унищожителната сила на водата при наводнения“;*

- Съгласно § 1. ал.1 от Допълнителните разпоредби към ЗВ:

- *„принадлежащи земи на водохранилища“ са земите, които се заливат при най-високо водно ниво на водохранилището, определено за преливане на водно количество с оразмерителна обезпеченост;*

- „воден обект“ е постоянно или временно съсредоточаване на води със съответни граници, обем и воден режим в земните недра и в естествено или изкуствено създадени форми на релефа заедно с принадлежащите към тях земи;
- „крайбрежни заливаеми ивици на реките“ са земите, които се заливат: а) в границите на корекциите на реките в населените места и между реката и дигите - при наличие на диги; при протичане на средномногогодишните максимални водни количества с обезпеченост 5 на сто или повторяемост веднъж на 20 години - за речни участъци с неизградени корекции или защитни съоръжения.
- Всички дейности да бъдат съобразени с Наредба № 3 от 16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на СОЗ около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.

Във връзка с гореизложеното, така представеният „Национален план за действие за устойчива употреба на пестициди в Република България“ е допустим спрямо целите и мерките в ПУРБ и ПУРН на ЗБР (2016-2021 г.), като бъдат спазени условията, описани в т. 4 и т. 5 от настоящото писмо.

II. Относно преценяване необходимостта от извършване на екологична оценка на „Национален план за действие за устойчива употреба на пестициди в Република България“

Във връзка с описаното в т. I от настоящото писмо, е налице вероятност от въздействие върху компонент води, поради което БДЗБР счита за целесъобразно извършването на екологична оценка (ЕО) на представения за разглеждане Национален план за действие за устойчива употреба на пестициди в Република България, като в хода на провеждане на процедурата по извършването и, е необходимо да бъдат приведени доказателства, че реализацията на плана няма да доведе до влошаване състоянието на водните тела и зоните за защита на водите в териториалния обхват на Западнобеломорски район за басейново управление.

С уважение,

ИНЖ. РАДОСЛАВ ГЕОРГИЕВ

Директор на Басейнова дирекция

Западнобеломорски район - Благоевград

ЧЛ. 2 ОТ
ЗЗЛД

